

The Ultimate Cookbook

FOR CULTURAL MANAGERS

DAŇOVÉ POVINNOSTI
UMĚLCŮ V MEZINÁRODNÍM KONTEXTU

2020

UPOZORNĚNÍ

Žádné části této publikace nelze reprodukovat bez jasného uvedení zdroje.

Bližší informace vám poskytne EFA & Pearle*

PRÁVNÍ PROHLÁŠENÍ

Platnost obsahu této publikace může být dotčena úpravami legislativy. Doporučujeme uživatelům publikace, aby se vždy obrátili na správu sociálního zabezpečení daného státu a požádali o aktuální informace.

Tato publikace je součástí projektu EFA RISE realizovaného za podpory programu Kreativní Evropa Evropské unie. Veškerý obsah této publikace vyjadřuje pouze názor autora a Komise nenesе žádnou odpovědnost za použití informací v publikaci obsažených.

ISBN

9789082663167

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Český překlad vznikl za podpory
Institutu umění – Divadelního ústavu

PROJEKT EFA RISE 2

Projekt EFA RISE 2 probíhá v letech 2017–2021 a jeho cílem je vybudovat aktivní, mezigenerační, multidisciplinární a meziodvětvovou komunitu prostřednictvím průběžných činností, jako je „Festival Knowledge Centre“, videonahrávky „Festival Places Portraits“, rozhovory „EFA Festival in Focus“ či kulatý stůl s EU komisařem pro kulturu a výroční setkání Festivalů umění. Mezi akce zaměřené speciálně pro mladé v tomto oboru patří Ateliéry pro mladé manažery festivalů a produkční manažery a workshopy Pearle na téma evropské legislativy. Za účelem podpory spolupráce v rámci komunity bude EFA spolupracovat s Future Heritage Ambassadors, s delegacemi In Situ Insight na festivalech a s radou Arts Festivals Council. Zaměříme se na lidský potenciál, který je v centru dění festivalů, na propojení umělců s publikem a místy a vše završíme propojováním festivalů s umělci s cílem podpořit mezi nimi dialog, proaktivitu a vzájemné pochopení.

PARTNERSTVÍ EFA / PEARLE*

V rámci projektu EFA RISE 2 se asociace EFA ve spolupráci s partnerskou organizací Pearle* - Live Performance Europe snaží zvyšovat všeobecné povědomí o právních a manažerských aspektech přeshraniční spolupráce v oblasti kultury.

Partnerství se zaměřuje na budování kapacit v kontextu internacionalizace, přeshraniční spolupráce a mobility a zahrnuje pořádání workshopů, vydávání brožur a vytvoření čtyř videí (více na <https://www.efa-aef.eu/en/initiatives/efa-rise-2/> or www.pearle.eu/activity/efa-rise).

Autor

Dr. Dick Molenaar, All Arts Tax Advisers a oddělení daňového práva Erasmovy Univerzity v Rotterdamu.

Dick Molenaar vystudoval fiskální ekonomii na Erasmově univerzitě v Rotterdamu, Nizozemí, a svůj titul PhD obhájil disertační prací s názvem “Zdanění umělců vykonávající uměleckou činnost mezinárodně”, a to v roce 2006 na stejné univerzitě. Je partnerem ve společnosti All Arts Tax Advisers v Rotterdam, která poskytuje poradenství umělcům a společnostem v oblasti daní, a to jak ve vnitrostátním, tak mezinárodním kontextu. Je členem představenstva několika kulturních institucí v Nizozemí a členem Mezinárodní asociace právníků zábavního průmyslu (International Association of Entertainment Lawyers (IAEL)) a Mezinárodní daňové asociace (International Fiscal Association (IFA)).

Editoři

Anita Debaere, ředitelka Pearle* - Live Performance Europe,
Square Saintelette 19, B-1000 Brusel, tel +32-2-203.62.96, Belgie www.pearle.ws
Lies Martens, koordinace projektu RISE-project, www.liesmartens.eu

Grafická úprava

Milton Pereira

Revize

Překlad do českého jazyka - BELISHA MASTERING LANGUAGES, s.r.o.,
Český překlad vznikl za podpory Institutu umění – Divadelního ústavu.

Vydavatelství

EFA - Evropská festivalová asociace (European Festivals Association),
Square Saintelette 17, B-1000 Brusel, tel +32-2- 644 48 00, Belgie, info@efa-aef.eu, www.efa-aef.eu

Úvodní fotografie

La Caida de los Dioses, Toma Pandur, 2011, Aljo-a Rebolj

OBSAH

Předmluva	07
Úvod	08
Obecný přehled	10
Trvalé bydliště	13
Pravidla přidělení zdaňovacích práv v případě společností, zaměstnanců, umělců a oprávněných z autorských práv	15
Osvobození od daně	19
Zdanění tzv. veřejně vystupujících umělců (entertainers, dříve artistes)	23
Zdanění výkonných umělců	25
Zdanění výtvarných umělců	35
Zdanění lektorování a dalšího příjmu ze zaměstnání	36
Tipy	37
Shrnutí	40
Příloha	42
Užitečné adresy a odkazy	44
Glosář termínů	45
Evropská festivalová asociace (EFA)	46
Pearle* Live Performance Europe	47

Fandíme
jednodušší
legislativě
pro živé umění

PŘEDMLUVA

Evropská festivalová asociace (EFA) a Pearle* - Live Performance Europe spojily své síly a jejich společným cílem je pomáhat umělcům zorientovat se v legislativních a manažerských otázkách při přeshraniční spolupráci v rámci projektu EFA RISE, financovaném z programu Kreativní Evropa Evropské unie pro roky 2014 až 2017.

Od dubna 2014 do března 2017 proběhlo několik workshopů pod odborným vedením právních a akademických expertů, a to na různá témata, která mají buď přeshraniční aspekt nebo jsou společným zájmem mnoha umělců a kulturních manažerů v celé Evropě. Požádali jsme účastníky, aby přinesli do diskuse vlastní otázky a v této brožuře nyní najdete jak teoretické přístupy, tak praktické případy s možným řešením.

Přeshraniční práce, turné a mezinárodní spolupráce je pevnou součástí celého odvětví živých vystoupení. V této „kuchařce“ Vás chceme seznámit se všemi potřebnými ingrediencemi a různými recepty, jak správně sestavit „daňové menu“. Jak už to v kulinářství chodí, je možné přidat trochu koření, jiné aroma či další přísady dle Vaší chuti a potřeby.

Chtěli bychom poděkovat Dicku Molenaarovi z All Arts Tax Advisers a odboru daňového práva Erasmovy univerzity v Rotterdamu, kteří umělcům, hostujícím souborům, festivalům a dalším hráčům v tomto oboru trpělivě vykládali v několika seminářích předpisy mezinárodního zdanění a kteří nám nemalou měrou pomohli při zpracování této brožury. Pan Molenaarov nám poradil, co dělat ve složitých případech a zároveň uznal, že evropské předpisy a bilaterální daňové dohody nejsou vůbec pro umělce využívajících volnosti pohybu adekvátní.

ÚVOD

Umělci často nemají profesní angažmá pouze ve svém domovském státě. V dnešní době jsou umělci (ale i ostatní kulturní profese) hodně mobilní a jsou ochotni přijmout nabídku práce či umělecká angažmá i v zahraničí.

Například:

- *Tanečník na turné s tanečním souborem na několik týdnů po různých státech;*
- *Herec v angažmá divadelní společnosti v jedné zemi, kterého pozvou jako hostujícího dramaturga do jiného státu;*
- *Hudebník, který hraje v různých orchestrech a hudebních tělesech v různých státech a který zkusí na představení v dalším státě;*
- *Popová skupina, která tvoří hudbu, vydává alba, soubory ke stažení, streamy a hraje v různých státech;*
- *Malíř, který vystavuje v různých státech atd.*

Část svých příjmů musí odvést jako daň veřejné správě, která si ji nárokuje za účelem zajištění veřejných služeb. Aby stát zabránil neplnění daňové povinnosti, existuje řada zvláštních norem, které určují, kde a jak zdaňovat příjmy plynoucí z jiného státu, než je stát trvalého bydliště.

Všichni tedy mají povinnost daň z příjmu odvádět. Ale kde mají daň zaplatit, když příjem pochází z různých států? Jak předcházet dvojímu zdanění? Tuto otázku musí řešit jak jednotlivé osoby, tak obchodní společnosti, na něž se může vztahovat daň z příjmu právnických osob (případně osvobození od této daňové povinnosti).

Na výkonné umělce se vztahují speciální pravidla a v této brožuře se dozvíte, jak tato pravidla fungují, jak ve státě, kde probíhá tvorba díla či vystoupení, tak ve státě trvalého bydliště.

Upozornění!

Je důležité si uvědomit, že **Evropská unie má pouze omezenou pravomoc zasahovat do regulace daně z příjmu.**

Podle Smlouvy o EU nepatří daň z příjmu mezi oblasti společné politiky, tuto oblast si ošetřují jednotlivé členské státy samy. To znamená, že klíčové principy zdanění příjmů jsou zakotveny ve vnitrostátních daňových předpisech a bilaterálních daňových dohodách mezi jednotlivými státy (za koordinace OECD), jak je také dále vysvětleno v této brožuře. Pokud je vnitrostátní norma v rozporu s bilaterálními dohodami, má přednost dohoda. **EU se může angažovat pouze tehdy, když jsou normy v rozporu se Smlouvou o EU** (což se také v mnoha případech, kdy byly ohroženy zásady volného pohybu a zásady rovného zacházení se všemi občany EU ve všech členských státech EU, stalo) **a když se členské státy jednomyslně rozhodnou** pro závaznou právní úpravu v podobě směrnice či jiného předpisu.

V důsledku toho má tedy Evropská unie pouze omezené pravomoci v oblasti zdanění umělců.

Pro účely zdanění na mezinárodní úrovni vytvořila Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), se sídlem v Paříži, která sdružuje 35 států z celého světa, jednotnou modelovou daňovou smlouvu, jež formuluje jednotlivá pravidla a poskytuje státům návod, jak nastavit bilaterální daňové dohody a jak předcházet dvojímu zdanění (nebo naopak nesplnění daňové povinnosti).

OBEČNÝ PŘEHLED

Rozhodování o tom, jak budou zdaněny příjmy generované ze zahraničí, probíhá ve dvou krocích. Jakmile pochopíte obecné zásady zdanění, podíváme se podrobněji na zdanění umělců.

Krok 1

V prvním kroku rozhodování o zdanění příjmu je třeba vzít v úvahu **vnitrostátní daňové předpisy**. Většina států si v zásadě určuje pravidla zdanění dle tohoto rozdělení:

1. **Rezidenti** mají povinnost zdanit své příjmy plynoucí z celého světa bez ohledu na to, kde jich daný rezident dosáhl. To znamená, že zdanění ve státě jejich trvalého bydliště podléhají nejen příjmy generované v jejich státě, ale i příjmy z jiných států.
2. **Nerezidenti** mají povinnost zdanit pouze ten příjem, který byl vygenerován ve státě zdroje příjmu (tj. v zemi, kde dochází ke zdanitelnému plnění) a nikoli příjem, který vznikl mimo stát zdroje příjmu. Řada států má tendenci zdaňovat veškeré příjmy nerezidentů, protože se obávají, že jinak nebudou zdaněny vůbec, a chtějí částku vyměřenou jako daň zahrnout do svého státního rozpočtu.

Krok 2

Druhým krokem k určení povinnosti k dani z příjmu je výklad **bilaterálních daňových dohod**. Pokud by platily pouze vnitrostátní normy pro zdanění, byla by přeshraniční práce z hlediska danění velmi nevýhodná, protože příjem ze zahraničí by byl zdaněn dvakrát a čistý (hospodářský) výsledek by byl minimální. Proto před více než sto lety začaly státy uzavírat bilaterální daňové dohody, které přidělovaly právo danit konkrétní typy příjmu jednomu či druhému státu

a osvobozovaly od daně některé příjmy tak, aby se předešlo dvojímu zdanění. Ve většině států jsou tyto dohody nadřazené národnímu právu, což znamená, že tyto mezinárodní dohody mají přednost před uplatňováním vnitrostátních daňových norem. **OECD má na starosti koordinaci těchto bilaterálních daňových dohod pomocí modelové daňové smlouvy (o zamezení dvojího zdanění v oblasti daní z příjmu a majetku) a komentáře k nim.** Modelová smlouva také obsahuje **zvláštní ustanovení pro výkonné umělce**, která jsou nyní transponována i do daňových dohod.

TO JEST: dvěma kroky v případě rozhodování o zdanění zahraničních příjmů jsou:

Krok 1

Vnitrostátní pravidla

1. Rezidenti = zdanění všech příjmů
2. Nerezidenti = zdanění příjmů plynoucích ze státu zdroje příjmu

Krok 2

Bilaterální daňové dohody

Přidělení zdaňovacího práva a práva osvobodit příjmy od daně příslušným dvěma státům

Zapamatujte si!

- Neexistuje žádná evropská legislativa, která by upravovala daňovou povinnost v případech přeshraničních pracovníků.
- Pravidla jsou definována bilaterálními dohodami mezi jednotlivými státy.
- OECD vytvořilo modelovou smlouvu o zamezení dvojího zdanění v souvislosti s daní z příjmu, pomocí níž koordinuje pravidla obsažená v bilaterálních daňových dohodách mezi státy.
- OECD zavedla specifická pravidla pro veřejně vystupující umělce (v originále označováni jako „entertainers“, dále jen „umělci“)
- V následujících kapitolách pravidla zdanění dle modelové smlouvy OECD vysvětlíme.

Nyní si
udělejte lehký
odstup, zhluboka
se nadechněte
a pust'te
se do další části

TRVALÉ BYDLIŠTĚ

Rozdíl mezi **statusem daňového rezidenta a nerezidenta** je velmi důležitý pro účely daně z příjmu, jak je již z předchozího článku zřejmé. Proto jsou jak ve vnitrostátním právu, tak v bilaterálních daňových dohodách obsažena pravidla k určení statusu daňové rezidence.

Jaká pravidla platí pro určení statusu daňového rezidenta?

Vnitrostátní pravidla nejsou všude stejná, ale mají jeden **společný faktor** a tím je fakt, že se jedná o osobu, která má k dispozici byt nejen k dočasnému užívání. Dalším faktorem je umístění domicilu dané osoby (oficiální adresa, která je registrována v národní databázi státu) a některé státy využívají ke stanovení statusu rezidenta minimální dobu pobytu šest měsíců.

V bilaterálních daňových dohodách se státy snaží zamezit situacím s **dvojitým statusem daňového rezidenta**, proto v článku 4 modelové smlouvy OECD zavádí OECD **pravidlo hraničního ukazatele**, které je obsaženo téměř ve všech bilaterálních dohodách.

Díky tomuto pravidlu je **osoba, ač má trvalé bydliště v obou zemích, považována za rezidenta v jedné zemi** (a pro daňové účely pouze v jedné zemi), a tudíž za **nerezidenta v další zemi**.

Pravidlo hraničního ukazatele pro fyzické osoby je stanoveno v článku 4 modelové smlouvy OECD následovně:

Například

1. Osoba je daňovým rezidentem pouze v té zemi, kde má trvalé bydliště.

→ Hudebník trvale bydlí se svou rodinou v zemi, kde má stálé angažmá v určitém hudebním tělese.

2. Pokud má osoba trvalé bydliště ve dvou státech, bude mít status daňového rezidenta tam, kde má bližší osobní a ekonomické vazby (centrum životních zájmů).

→ Dirigent má k dispozici byt v Německu a byt v Nizozemí, pracuje v obou státech, ale je hudebním manažerem v Německu, bude tedy daňovým rezidentem v Německu

3. Pokud nelze určit zemi, v níž má daná osoba centrum svých životních zájmů, nebo pokud v současné době nemá trvalé bydliště ani v jedné zemi, bude se mít za to, že je daňovým rezidentem pouze v té zemi, kde má stálý byt.

→ Tanečník, který pracuje pro taneční soubor v různých zemích, žije několik měsíců v jedné zemi a potom v dalších zemích. Za stát, kde má statut rezidenta, se bude považovat místo jeho obvyklého pobytu.

4. Pokud má daná osoba stálý byt v obou státech nebo ani v jedné z nich, bude považována za daňového rezidenta pouze v zemi, kde je státním příslušníkem.

→ Pokud tomu tak není, použije se státní příslušnost tanečníka.

5. Pokud je daná osoba státním příslušníkem obou států nebo ani jedné z nich, příslušné orgány obou států tuto otázku vyřeší vzájemnou dohodou.

→ Pokud by ani to problém nevyřešilo, musí o státu, kde bude mít daná osoba, status daňového rezidenta, rozhodnout smluvní státy dohody.

Kritéria, která mohou pomoci určit, kde má daná osoba centrum životních zájmů, jsou:

- Místo, kde děti dané osoby navštěvují školu
- Místo, kde má hlavní bankovní účet/účty
- Stát, kde se dovolává svých práv ze sociálního zabezpečení¹
- Stát, v němž má daná osoba hlavní „ekonomické zájmy“
- A kde především využívá veřejných služeb

Upozornění:

Osoba může mít status daňového rezidenta pouze v jednom státě

Jak je to s uměleckými soubory?

Status daňového rezidenta jiných osob než osob fyzických, např. **uměleckých souborů**, se určí podle článku 4 modelové smlouvy OECD, a to na základě místa „účinného řízení“).

¹ Viz brožura EFA-Pearle* o sociálním zabezpečení v mezinárodním kontextu

PRAVIDLA PŘIDĚLENÍ

zdaňovacích práv v případě společností, zaměstnanců,
umělců a oprávněných z autorských práv

Co nebo kdo bude podléhat dani?

Pokud je status rezidenta jasně určen, jsou **zdaňovací práva přidělena** v souladu se modelovou smlouvou OECD a v souladu s bilaterálními daňovými smlouvami. Jedná se o následující typy příjmů. Dále se věnujeme těm, které přímo souvisejí s uměleckou činností (viz tučné):

Článek 6	Příjem z nemovitého majetku
Článek 7	Zisky z podnikatelské činnosti
Článek 8	Lodní doprava, vnitrozemská vodní doprava a letecká doprava
Článek 9	Zisky spojených osob
Článek 10	Dividendy
Článek 11	Úroky
Článek 12	Autorská odměna
Článek 13	Kapitálové zisky
Článek 14	[zrušeno]
Článek 15	Příjmy ze zaměstnání
Článek 16	Tantiémy
Článek 17	Veřejně vystupující umělci (entertainers) a sportovci
Článek 18	Penze
Článek 19	Veřejná funkce
Článek 20	Studenti
Článek 21	Ostatní příjem

V **článku 7** si státy dohodnou, jak si rozdělí pravomoc zdaňovat příjmy z **podnikatelské činnosti (společnosti a OSVČ)**. Hlavní pravidlo zní, že **tyto příjmy se daní pouze ve státě daňové rezidence dané osoby**. To znamená, že stát zdroje příjmu nemůže daň na příjem uvalit, ledaže má daný subjekt v zemi zdroje příjmu stálou provozovnu, protože příjmy této provozovny podléhají zároveň zdanění v dané zemi. Stálá provozovna vzniká uplynutím 12 měsíců. Nezávislé agentury netvoří stálou provozovnu.

Pozor!

Toto pravidlo se v kontextu článku 17 pro společnosti a osoby samostatně výdělečně činné uplatní odlišně.

Článek 12 stanoví zvláštní pravidla pro **autorskou odměnu**. To je velmi široká definice příjmů z autorských práv. Modelová smlouva přiznává toto právo zdaňovat autorské odměny výhradně státu, kde má **příjemce/oprávněný z autorské odměny status daňového rezidenta**. V oficiálním komentáři k modelové smlouvě se ale také hovoří o tom, že státy se mohou rozhodnout, že stát zdroje příjmu bude mít právo zdaňovat autorskou odměnu nižší sazbou daně, např. 5 %, 10 % nebo 15 %. Této výjimky využívá mnoho států, např. Itálie, Japonsko, Portugalsko a řada rozvojových zemí.

Dle **článku 15** se **příjmy ze zaměstnání** daní pouze ve **státě daňové rezidence dané osoby, ledaže daná práce je na území jiného státu**, přičemž tento stát, na jehož území je práce vykonána, má právo zdanit vydělanou mzdu v rozsahu práce provedené na jeho území. K tomuto obecnému pravidlu **existuje výjimka** v případě, že zaměstnanec pracuje pro zaměstnavatele usazeného v jednom státě OECD, ale **pobývá v druhé zemi méně než 183 dnů** a mzdu nehradí stálá provozovna v této druhé zemi, protože v takovém případě by zdaňovací právo náleželo pouze státu daňové rezidence zaměstnavatele.

Dle **článku 17** se zavádí zvláštní pravidlo pro veřejně vystupující umělce („entertainers“) a sportovce, kdy je **zdaňovací právo přiděleno tomu státu, kde je práce vykonávána bez ohledu na to, zda tuto práci vykonává osoba samostatně výdělečně činná, či zaměstnanec**. To platí i v případě, kdy honorář není placen přímo danému umělci či sportovci, ale i jiné osobě, například agentovi, managementu či jiné společnosti.

**Přesné znění těchto čtyř výše uvedených článků najdete na konci této brožury.*

Poznámka k rozdílu mezi výkonnými umělci a výtvarnými umělci

Ustanovení těchto daňových dohod rozlišují mezi výkonnými umělci a výtvarnými umělci, protože výkonní umělci se musí řídit **zvláštním ustanovením článku 17** a budou zdaněni ve státě, kde vystupují, zatímco na umělce výtvarné se uplatní **obecná pravidla článku 7** o ziscích z podnikatelské činnosti a budou zdaněni ve státu zdroje příjmu, pouze pokud tam mají stálou provozovnu.

Shrnutí

Jaké příjmy?	Kde probíhá zdanění?	Kdo? <i>Například...</i>	Poznámka
Zisky z podnikání (čl. 7)	Stát daňové rezidence	Výtvarní umělci	SVÝJIMKOU případů, kdy mají ve státě zdroje příjmu stálou provozovnu
Odměna z autorských práv (např. licenční poplatky) (čl. 12)	Stát daňové rezidence příjemce autorské odměny či oprávněného z autorské odměny	Výtvarní umělci	ALE mohou být ještě zdanění nižší sazbou daně
Zisky ze zaměstnání (čl. 15)	Stát daňové rezidence	Technický personál, tým pracující na turné, management	LEDAŽE práce je vykonávána v jiném státě; ALE to neplatí, pokud je to na méně než 183 dnů (a není to hrazeno stálou provozovnou v druhém státě)
Veřejně vystupující umělci (entertainers) a sportovci (čl. 17)	Stát zdroje příjmu, tj. země výkonu činnosti / vystoupení/	Výkonní umělci Umělecký soubor/ agent provozující živá vystoupení...	Může dojít ke DVOJÍMU ZDANĚNÍ . Proto osvobození od daňové povinnosti nebo sleva na dani (čl. 23) → bližší vysvětlení v kapitole 4 a 5

Shrnutí:

- Pokud jste výkonným umělcem v souladu s výše uvedenou tabulkou, vždy postupujte podle článku 17 bilaterální daňové dohody;
- Pokud nejste výkonným umělcem a jste zaměstnanec, řiďte se článkem 15;
- Pokud jste osoba vykonávající nezávislou činnost nebo osoba samostatně výdělečně činná, řiďte se článkem 7.

Pokud je
zdaňovací
právo přiznáno
jednomu státu,
je třeba zamezit
dvojímu zdanění
ze strany
druhého státu.

OSVOBOZENÍ OD DANĚ

Jak zamezit dvojímu zdanění v případě zdanění jiným státem?

Lze to učinit osvobozením od daně či slevou na dani tak, jak je to popsáno v článku 23 modelové smlouvy OECD.

Daný stát zdroje příjmu (tj. stát, kde probíhá výkon činnosti) osvobodí danou osobu od daně v případech, **kdy nemá podle ujednání daňové dohody zdaňovací právo**. Poté má právo zdanit příslušný příjem pouze stát daňové rezidence, jakožto součást příjmu z celého světa.

Například

V některých státech zdroje příjmu, např. v Nizozemí, je takto osvobozen od zdanění jakýkoli typ příjmu automaticky.

V Belgii, Francii či Velké Británii se osvobození vztahuje na konkrétní typy příjmů.

V jiných státech, např. v Německu, osvobodí poplatníka nerezidenta od daně z příjmu u zdroje, a to pouze na základě schválené žádosti. Řízení o žádosti o osvobození od daně je obvykle časově náročné a zapojuje se do něj i stát daňové rezidence, jehož daňová správa musí vydat potvrzení, že daná osoba je jejím daňovým rezidentem a osobou povinnou k dani v daném státě.

Pokud je zdaňovací právo přiděleno státu zdroje příjmu, dojde ke dvojímu zdanění snadno, protože stát daňové rezidence zdaní příjmy dané osoby, které jí plynou z celého světa.

Existují dva způsoby, jak zamezit dvojímu zdanění, které doporučuje článek 23 modelové smlouvy OECD:

- Buď použít metodu **osvobození od daně na aktivní příjem**, jak je to zakotveno v článku 7 a 15,
- Nebo použít **metodu slevy na dani na pasivní příjem**, jak je to zakotveno v článku 12

To proto, že aktivní příjem bude daněn běžnou sazbou státu zdroje příjmu, zatímco pasivní příjem je velmi často daněn pouze nižší daňovou sazbou ve státě zdroje příjmu.

Pro účely článku 17 organizace OECD doporučuje k zamezení dvojího zdanění použít metodu slevy na dani ve státě daňové rezidence. Tuto metodu začala OECD doporučovat až v roce 1992, což znamená, že ve starších daňových dohodách lze stále na metodu osvobození od daně narazit. Některé státy, jako např. Belgie, se doporučením OECD nedrží a stále používají metodu osvobození od daně ve všech daňových dohodách.

Naopak anglosaské země (Velká Británie, USA, Austrálie, Nový Zéland a několik dalších) používají celosvětově pro prevenci dvojího zdanění výhradně metodu slevy na dani a většina zemí kontinentální Evropy se doporučení OECD drží.

Shrnutí: metody zamezení dvojího zdanění

→ METODA OSVOBOZENÍ OD DANĚ

Uplatňuje se na aktivní příjem

↓ Viz:

- Článek 7 zisky z podnikatelské činnosti
- Článek 15 příjmy ze zaměstnání

V některých starších dohodách se to vztahuje i na článek 17

→ METODA SLEVY NA DANI

Uplatňuje se na pasivní příjem

↓ Viz:

- Článek 12 odměna z autorských práv

V některých starších dohodách se to vztahuje i na článek 17

Osvobození od daně

Osvobození od daně může být buď úplné, tzn. z daňového základu je odečten celý příjem. K osvobození dochází, pokud stát zdroje příjmu (například stát, kde daná osoba vystupuje jako hudebník) nemá právo příjem zdanit. Nebo se může jednat o tzv. „progresivní osvobození“ (proporční – pozn. překl.) ve státě daňové rezidence, a to v případech, kdy aktivní příjem byl zdaněn v zahraničí a kdy článek 23 daňové dohody stanoví, že se má použít metoda progresivního osvobození od daně. To znamená, že ve skutečnosti dojde k osvobození ve výši průměrné sazby daně platné ve státě daňové rezidence. Úplné osvobození od daně ze zahraničního příjmu povolí stát daňové rezidence spíše výjimečně.

Znamená to, že vypočtená výše daně po uplatnění metody osvobození od daně splatné ve státě daňové rezidence nebude odpovídat výši srážkové daně v zemi zdroje příjmu, protože mezi nimi neexistuje žádný přímý vztah. Může se proto stát, že osvobození bude vyšší, a tudíž dojde k tzv. čistému daňovému zvýhodnění, nebo může být osvobození naopak nižší, a tudíž to bude pro poplatníka znamenat tzv. čistou daňovou ztrátu. Rozdíl se v budoucích zdaňovacích obdobích nijak nekompensuje.

Například:

- *Německý umělec vydělal 10.000 EUR ve Francii. Příjem byl zdaněn sazbou 15 % = 1.500 EUR podle francouzských daňových norem.*
- *V Německu musel odečíst výdaje ve výši 3.000 EUR, tedy jeho zisk bude činit 7.000 EUR.*
- *Jeho celkový příjem v Německu činil 40.000 EUR, z čehož odvedl 8.000 EUR na dani v Německu (progresivní sazbou daně).*
- *Osvobození od daně ze zahraničního příjmu se vypočte takto: $7.000 \text{ EUR zahraničního zisku} / 40.000 \text{ celkových příjmů} = 17,5\%$ sazba osvobození $\times 8.000 \text{ EUR na dani v Německu} =$ výše osvobození činí 1.400 EUR z daně v Německu.*
- *Výsledkem je tedy čistá ztráta na dani činící 100 EUR (1.400 výše osvobození minus 1.500 EUR uhrazená daň v zahraničí).*

Sleva na dani

Sleva na dani je nejčastěji prostá sleva na dani, což znamená, že daň odvedená v zahraničí bude od daně splatné ve státě daňové rezidence jednoduše odečtena.

Lze si odečíst celou částku?

Ne. Lze odečíst pouze zahraniční daň **do výše daně, která má být odvedena z příjmů ze zahraničí.**

Díky této podmínce není stát daňové rezidence povinen poskytnout dané osobě **slevu vyšší**, než je daň, kterou uvalí na zahraniční příjmy. Maximální výše běžné slevy na dani se rovná částce, která vyjde z výpočtu progresivního osvobození od daně. Některé státy umožňují převést částku převyšující slevu na dani do dalšího zdaňovacího období. Úplná slevu na dani je spíše ojedinělá, ačkoli existují země, kde je podle daňových dohod poskytnuta, například podle dohody mezi Nizozemím a Belgií a mezi Nizozemím a Německem.

Například

- Umělec z Velké Británie vydělal 10.000 EUR v Německu; tato částka mu byla v Německu zdaněna sazbou ve výši 15.825 %; tzn. V Německu odvedl 1.583 EUR.
- Ve Velké Británii musí odečíst výdaje ve výši 3.000 EUR, takže mu zbude čistý zisk ve výši 7.000 EUR.
- Jeho celkový příjem z Velké Británie činí 70.000 EUR, z nichž odvedl daň ve Velké Británii ve výši 17.000 EUR (ve výši progresivní sazby daně).
- Zažádal o slevu na dani z důvodu daně z příjmu odvedené v zahraničí ve výši 1.583 EUR, ale musel vypočítat maximální výši běžné slevy na dani, a to následovně: $7.000 \text{ EUR ze zahraničních příjmů} / 70.000 \text{ EUR celkových příjmů} = 10 \% \times 17.000 \text{ EUR} = 1.700 \text{ EUR}$ maximální výše slevy. To znamená, že daň, kterou odvedl v zahraničí je nižší, než maximální výše slevy a umělec má nárok na slevu na dani odvedenou v zahraničí v plné výši 1.583 EUR.
- V tomto příkladu se tedy neuplatní ani čistý daňový zisk ani čistá daňová ztráta.

Zvláštní případy

Pokud bilaterální daňová dohoda osvobodí určitý typ příjmů od daně, ale přesto daň v souladu s vnitrostátními předpisy srazí (viz článek 1), stát daňové rezidence neuplatní pravidla proti zamezení dvojího zdanění. Stát rezidence neudělí poplatníkovi ani slevu na dani ani jej od daně neosvobodí. To platí pouze v případě, že byla bilaterální dohoda dodržena. To samé platí v případě autorských odměn. Pokud totiž bylo v rámci dohody stanoveno, že se na autorské odměny vztahuje nižší sazba daně u zdroje, uplatní se pouze toto procento jakožto sleva na dani ze zahraničních příjmů a nikoli celé procento dle vnitrostátního práva. K získání daně zpět musí daná osoba požádat o vrácení přeplatku na dani ve státě zdroje příjmu.

Co dělat, pokud mezi zemí, kde osoba vystupuje a zemí, její daňové rezidence, neexistuje bilaterální daňová dohoda?

V případě, že stát daňové rezidence nemá se státem zdroje příjmu uzavřenou bilaterální daňovou dohodu, většinou řeší otázku zamezení dvojího zdanění vlastními předpisy. Tyto předpisy jsou velmi podobné zásadám ustanoveným v dohodách, jinými slovy na aktivní příjem se uplatní osvobození od daně, na pasivní příjem sleva na dani, případně sleva na dani pro výkonné umělce.

ZDANĚNÍ TZV.

veřejně vystupujících umělců (entertainers, dříve artistes)

Článek 17 modelové smlouvy OECD upravuje pravidla specificky pro veřejně vystupující umělce a sportovce. Do roku 2014 se v článku hovořilo o tzv. „artistes“, ale bylo rozhodnuto, že v novelizované modelové smlouvě se použije obecnější termín „entertainers“.

V článku 17 odstavci 1 OECD uvádí demonstrativní seznam profesí, které pod tuto kategorii patří: divadelní, filmoví, rozhlasoví a televizní estrádní umělci, hudebníci. V druhém odstavci OECD stanoví, že pokud příjem z aktivit veřejně vystupujícího umělce pobírá jiná osoba (například jeho manažer), může být tento příjem také zdaněn.

V komentáři k článku 17 najdete vysvětlení i dalších otázek, kde mohou nastat nejasnosti.

Uvádí se zde, že článek 17 **platí** v následujících případech:

- v případě veřejně vystupujícího umělce (entertainer), který se na akci podílí jednorázově
- v případě odměny za reklamu či rozhovor, který úzce souvisí s jeho vystoupením
- v případě přípravy na vystoupení, jako jsou zkoušky a tréninky, pokud je veřejně vystupující umělec odměňován za čas strávený přípravou, zkouškami či podobnou přípravou v daném státě
- v případě příjmů z reklamy či sponzorování atp., které přímo nebo nepřímo souvisejí s jejich vystoupením či účastí na akci v daném státě

Dále se zde uvádí, že článek 17 **se nevztahuje**:

- na administrativní nebo podpůrný personál (např. filmové kameramany, producenty, režiséry, choreografy, technický personál, realizační tým na turné hudebních skupin a tak dále)
- na příjem některých společností, které se podílejí na zábavní produkci (či sportovní události) (např. příjem plynoucí nezávislému propagátorovi koncertu z prodeje vstupenek a přidělení reklamního prostoru).
- na platby za přímé vysílání vystoupení veřejně vystupujícího umělce (nebo sportovce) pro třetí stranu

Co dělat, když osoba dané vystoupení režíruje a zároveň v něm i hraje?

V takových případech je třeba přihlídnout k tomu, co daná osoba v dané zemi, kde vystoupení probíhá, skutečně dělá. Pokud je činnost dané osoby převážně výkonové povahy, článek 17 se použije na všechny příjmy, kterých daná osoba v té zemi dosáhne.

Pokud ovšem činí vystoupení pouze zanedbatelnou část činnosti, kterou provádí v zemi, kde se vystoupení odehrává, článek se na příjem nepoužije vůbec.

V ostatních případech bude třeba řešit daň poměrně.

POZNÁMKA

K případům, kdy je umělci vyplácena MZDA a tedy nepobírá odměnu za jednotlivá vystoupení. V takových případech není příjem přímo nebo nepřímo plynoucí z vystoupení vyplácen jednotlivým osobám, uměleckému manažerovi ani agentovi přímo ve vztahu k vystoupení. V případě, že jim je vyplácena mzda, je stát, kde vystoupení probíhá, oprávněn zdanit tu část hudebníkovy mzdy, která odpovídá tomuto vystoupení.

Pro účely této brožury a v tomto kontextu budeme hovořit o výkonných umělcích.

TIP pro touringové společnosti

Sestavte si seznam osob, v němž bude jasně rozepsáno, kdo se turné účastní a jaká je jeho role či činnost na turné. Tento seznam můžete následně předložit daňové správě.

ZDANĚNÍ VÝKONNÝCH UMĚLCŮ

Širší působnost článku 17: Proč většina bilaterálních daňových dohod obsahuje zvláštní článek upravující zdanění umělců?

Článek 17 modelové smlouvy OECD obsahuje zvláštní ustanovení pro výkonné umělce, ale tím přeshraniční zdanění příjmů plynoucích z vystoupení značně komplikuje.

Tento článek byl zaveden téměř ve všech bilaterálních dohodách a jeho smyslem je **zabránit špičkovým umělcům a sportovcům, kteří mají svou rezidenci v daňových rájích**, jako je Monako, **vyhýbání se daňové povinnosti**. Mezi těmito umělci jsou například zpěváci jako Andrea Bocelli a nedávno zesnulý Luciano Pavarotti a sportovci jako Boris Becker, Steffi Grafová a v nedávné době také Tom Boonen Max Verstappen. V Monaku daň z příjmu neexistuje, odvádí se pouze DPH. Není jasné, co je záměrem ustanovení daňové dohody ke zdanění těchto uměleckých a sportovních špiček, protože Monako stejně není signatářem žádné daňové dohody, a tudíž se na něj článek 17 modelové smlouvy OECD nevztahuje.

Stačilo by, kdyby se v každém státě na umělce, sportovce a ostatní, kteří mají v Monaku svou daňovou rezidenci, vztahovala vnitrostátní srážková daň.

Ale OECD uvedla ještě jiné důvody, které ji vedly k zavedení článku 17, například v situacích, kdy má stát daňové rezidence problémy získat informace o zahraničních příjmech a zdanění u zdroje není možné snadno zajistit.

Článek 17 funguje jako taková škatulka na všechno. Uděluje státu, kde vystoupení probíhá, **právo ke zdanění jakéhokoli příjmu** plynoucího z vystoupení a práce s ním související **bez ohledu na to, komu bude příjem vyplacen, ať už umělci samotnému (článek 17, odstavec 1) nebo jiné osobě (článek 17, odstavec 2)**. Jinou osobou se rozumí například agent, řídicí orgán, divadlo či taneční soubor, orchestr či umělcova vlastní společnost. V roce 1977 byl do smlouvy OECD začleněn odstavec 2, který měl původně zamezit uměleckým souborům, aby se vyhýbaly dani. V roce 1992 však byla jeho platnost rozšířena na platbu kterékoli osobě, nikoli jen samotnému umělci.

Zapamatujte si!

Ve státě, kde vystoupení probíhá, se daní všechny příjmy plynoucí z vystoupení a práce s ním související

Daní se všechny subjekty bez ohledu na to, komu je příjem vyplácen (ať přímo umělci či jiné osobě)

Výjimka pro vystoupení, která jsou z velké části sponzorovány z veřejných finančních prostředků

OECD již v roce 1977 uznala, že toto velmi striktní ustanovení může mít negativní dopad na mezikulturní výměnu.

Proto dle komentáře k článku 17 modelové smlouvy OECD lze z působnosti článku 17 vyjmout všechna vystoupení, která jsou z velké části financována z veřejných zdrojů, tedy která jsou z více než 50 % dotována. Dnes toto omezení v rámci odstavce 3 článku 17 obsahuje asi 67 % bilaterálních daňových dohod. Následující tabulka zobrazuje dohody mezi 16 státy Evropské unie.

Zapamatujte si!

Vystoupení, která jsou více než z 50 % dotována, mohou být osvobozena od daně ve státě, kde vystoupení probíhá

Použití Odstavce 3, Článku 17 v 16 Členských Státech EU

	AUS	BEL	CZE	DEN	EST	FIN	FRA	GER	GRE	ITA	NET	POL	POR	SPA	SWE
Rakousko															
Belgie															
Česká rep.															
Dánsko			Ano												
Estonsko	Ano	Ano	Ano	Ano											
Finsko			Ano	Ano	Ano										
Francie	Ano	Není			Ano										
Německo	Ano		Ano	Ano	Ano										
Řecko			Ano												
Itálie			Ano	Ano	Ano		Ano	Ano	Ano						
Nizozemí	Ano	Ano			Ano			Ano							
Polsko		Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano				
Portugalsko			Ano	Ano	Ano							Ano	Ano		
Španělsko		Ano					Ano	Ano	Ano				Ano		
Švédsko			Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano				Ano			
Velká Británie	Ano	Ano			Ano		Ano	Ano			Ano	Ano			

Zapamatujte si!

K uplatnění výjimky dle odstavce 3 článku 17 je často nutné **podat oficiální žádost o přiznání výjimky**, přičemž je třeba předložit doklady o příjmech a výdajích a potvrzení veřejných orgánů o dotaci.

Odpočet výdajů a přiznání k dani z příjmu. Míra zdanění a doklady k výdajům.

Před mnoha lety členské státy OECD diskutovaly o potížích souvisejících s uvalením daně na hostující umělce na běžném základě, tj. na základě jejich zisků. Přestože bylo relativně snadné předložit doklady k přímým výdajům, **ukázalo se, že rozdělit nepřímé výdaje a režijní náklady v souvislosti s vystoupeními v několika zemích bylo složitější.**

Tato otázka je složitá i pro nadnárodní společnosti, které mají pobočky v jiných státech, mimo území státu, kde mají své sídlo a fungují celoročně. Naproti tomu výkonní umělci velmi často hostují v jiných zemích pouze několik dnů!

V následujících
odstavcích
uvádíme,
jak se podařilo
v průběhu
let tyto
potíže vyřešit

Nižší míra zdanění hrubého příjmu

OECD zavedla v komentáři k článku 17 doporučení, na jehož základě mohou státy stanovit, že základem daně bude hrubý příjem (bez odečtení výdajů), ale s nižším zdaněním, než je běžná sazba. Tento systém řada zemí zavedla.

Kolem roku 2002 většina zemí zdaňovala umělce-nerezidenty na základě hrubého příjmu sazbou daně ve výši 10 % (Švýcarsko), 15 % (Francie), 18 % (Belgie), 20 % (Velká Británie), 25 % (Španělsko) a 30 % (Itálie).

Běžná sazba daně, ale odpočet výdajů

Nejprve anglosaské země...

V té době udělovala Velká Británie, USA, Austrálie a Nový Zéland výjimku, v jejímž rámci si mohli hostující umělci **odečíst výdaje**. Za účelem získání této výjimky zavedla jejich daňová správa **zvláštní řízení o žádosti o odpočet výdajů**.

Velká Británie založila odbor pro zahraniční veřejně vystupující umělce (Foreign Entertainers Unit), který stavěl na bohatých zkušenostech s rozhodováním o žádostech. USA ustavily speciální odbor v Las Vegas, v jehož kompetenci je rozhodovat o žádostech o uzavření centrální dohody o srážkové dani (Central Withholding Agreement (CWA)).

Sazba srážkové daně tak nadále činila 20 % (Velká Británie) a 30 % (USA) ze zisku po odečtení výdajů.

Nicméně, přestože bylo žádosti nerezidenta vyhověno, musel i tak podat normální přiznání k dani z příjmu na konci roku tak, aby konečný zdanitelný příjem mohl být zdaněn běžnou progresivní daňovou sazbou.

Poté se přidaly i ostatní členské státy EU.

Po vydání rozsudku Evropského soudního dvora (ECJ) ve věci Gerritse v roce 2003 a ve věci Scorpio v roce 2006 byly členské státy EU také donuceny odpočet výdajů zavést.

Gerritse byl holandský jazzový bubeník, který vystupoval v Německu, kde si nemohl odečíst výdaje. Byl mu zdaněn hrubý příjem, a to sazbou 25 %, a neměl ani právo podat běžné přiznání k dani na konci roku. Evropský soudní dvůr rozhodl, že toto bylo proti jeho právu volně poskytovat služby, které je zakotveno ve Smlouvě o EU. Soud nařídil, že *Gerritse* musí mít právo **odečíst výdaje a podat řádné daňové přiznání**.

V rozhodnutí ve věci *Scorpio* zašel Evropský soudní dvůr ještě dále, když rozhodl ve případě promotéra popové hudby v Německu, že **přímé výdaje musí být odečitatelné již v době vystoupení**, tedy že daň se bude počítat až z výsledné částky po odečtení výdajů, v opačném případě by byl zahraniční umělec znevýhodněn z hlediska hotovostních toků.

Nepřímé výdaje měly být na základě rozhodnutí soudu ECJ ve věci *Centro Equestre da Lazaria Grande* z roku 2007 odečitatelné při řádném přiznání k dani z příjmu na konci období.

Tato rozhodnutí spustila řadu změn v oblasti vnitrostátních daňových pravidel členů EU. Evropská komise se tématu věnovala období 2009–2012, bohužel si nakonec **každý členský stát vytvořil svůj vlastní postup pro odpočet výdajů**. Velká Británie a Belgie mají speciální centrální finanční úřady, které o žádostech rozhodují, Německo nechává rozhodnutí na místních finančních úřadech, v jiných státech je rozhodnutí o tom, zda se budou výdaje odečítat či nikoli, na promotérovi.

Tip

Ve smlouvách mezi uměleckým souborem na turné a pořadatelem festivalu či místním organizátorem uveďte zvlášť hrubou odměnu pro umělce a v případě akce, uveďte seznam nákladů, které bude hradit pořadatel (např. hotel, letenky, stravné,...)

Minimální výše příjmů pro zdanění v dohodách s USA a doporučení OECD

Vzhledem k těmto přísným pravidlům pro zdanění umělců může snadno dojít k dvojímu zdanění menších či středně velkých umělců a uměleckých souborů.

Daňové dohody s USA

Tento fakt už před mnoha lety uznaly USA a zavedly v rámci bilaterálních daňových dohod minimální výši pro zdanění.

Na začátku činila tato minimální výše pro zdanění pouhých 1.500 USD na umělce a rok v daňových dohodách se státy jako Indie (1989), ale později tuto částku USA zvýšily na 10.000 USD v dohodě s Nizozemím (1992). Vydáním první modelové dohody USA v roce 1996, v níž byla stanovena minimální výše pro zdanění v hodnotě 20.000 USD, začaly USA používat tuto minimální výši pro zdanění ve všech následujících daňových dohodách. Tak tomu bylo v dohodách s Dánskem (2000), s Velkou Británií (2001), Belgií (2006) a jinými státy. V poslední modelové dohodě USA z roku 2016 bylo minimum zvýšeno na 30.000 USD, čímž byla v daňových dohodách USA zohledněna inflace.

OECD – alternativní možnost k článku 17

Organizace OECD přijala minimální výši příjmů pro zdanění v roce 2014, ačkoli ji nezakotvila přímo do článku 17 modelové smlouvy OECD, ale jako alternativní možnost uvedenou v komentáři k tomuto článku.

Jako příklad komentář uvádí **20.000 XDR MMF** (zvláštní práva čerpání Mezinárodního měnového fondu), jehož výše přibližně odpovídá **20.000 USD/ 17.000 EUR a 15.000 GBP**. Tato alternativní možnost má také za cíl pomoci stanovení minimální výše příjmů pro zdanění v hodnotě 50 % průměrného HDP zemí OECD zajistit její pružnost. V roce 2016 tedy měla činit 20.000 EUR.

Ale!

Toto doporučení zatím státy do nových bilaterálních daňových dohod netransponovaly a určitě by mělo větší váhu, kdyby bylo přímo součástí znění článku 17 odstavec 1 modelové smlouvy OECD.

Co minimální výše příjmů pro zdanění znamená?

Minimální výše příjmů pro zdanění není **minimální nezdánitelná částka**, protože v případě že je minimální výše pro zdanění během daného roku překročena, je zdaněn celý příjem. Smyslem minimální výše pro zdanění je **zmírnit administrativní zátěž pro menší a středně velké umělce, kteří tak nemusí žádat o slevu na dani ve státě daňové rezidence a zároveň se snadno zamezí dvojímu zdanění.**

Takže pokud vyděláte méně než je minimální výše pro zdanění, nemusíte vyplňovat žádost o slevu na dani.

Některé státy zakotvily **minimální výši příjmů pro zdanění do vnitrostátních daňových předpisů**, například Belgie má 400 EUR na umělce na jedno vystoupení a Německo má 250 EUR na umělce a vystoupení, ve Velké Británii používají roční obecnou částku ve výši 11.000 GBP pro umělce-nerezidenty. Na rozdíl od USA či OECD Belgie a Velká Británie osvobozuje od daně tuto minimální výši příjmů, i když příjem přesáhne tuto minimální hranici.

V Dánsku, Irsku a Nizozemí srážková daň pro umělce neexistuje

Některé státy se rozhodly, že **nebudou vybírat daň z příjmů zahraničních umělců**, kteří v jejich zemi hostují. V Dánsku a Irsku je to zakotveno ve vnitrostátních daňových předpisech již mnoho let a v roce 2007 se k nim přidalo i **Nizozemí**.

Jedná se o jednostranná opatření, která nezávisí na daňových dohodách a platí i v případě, kdy daňové dohody udělují jedné z těchto tří zemí zdaňovací právo.

Nizozemí si klade podmínku, že umělec musí pocházet ze **státu, se kterým má Nizozemí bilaterální daňovou dohodu**, aby bylo zaručeno, že druhá země má normální daňový systém a příjem těchto umělců z Nizozemí bude v jejich státě daňové rezidence skutečně zdaněn.

Toto jednostranné daňové osvobození od daně u zdroje funguje v kombinaci s metodou slevy na dani v rámci daňových dohod; bez uplatnění této metody nebude daň vybrána nikde a umělec bude osvobozen od daně jak v zemi zdroje příjmu, tak ve státě daňové rezidence. Díky metodě slevy na dani je jisté, že když není daň zaplacená srážkou, poplatník nemá ve svém státě daňové rezidence na slevu na dani nárok a musí jednoduše odvést ve státě daňové rezidence řádnou daň.

Přehled daňových předpisů pro nerezidenty podle jednotlivých států

V následujících tabulkách najdete daňová pravidla hostujících umělců v různých státech.

První sloupec vyznačuje, zda daná země začlenila článek 17 do svých bilaterálních daňových dohod. Ve druhém sloupci je uvedeno, jestli jsou povoleny odpočty výdajů. Třetí sloupec ukazuje přehled platných sazeb daně v jednotlivých státech, kde vystoupení probíhá. Čtvrtý sloupec udává minimální hranici příjmů pro zdanění na základě daňových smluv USA s jinými státy. Poslední sloupec označuje, zda je možné podávat následné daňové přiznání či nikoli.

	Daň umělce / sportovce	Odpověď výdajů	Sazba srážek. Daně	Dohody USA	Následné priznání k dani
Argentina	Ano	Ne	24,5 %	bez daňové dohody	Ne
Austrálie	Ano	Ano	20-49 %	\$10.000	Ano
Rakousko	Ano	Ano	20 %	\$20.000	Ano
Belgie	Ano	Ano, omezeně	18 %	\$20.000 bez daňové dohody	Ano
Brazílie	Ano	Ne	25 %		Ne
Bulharsko	Ano	Ano	10 %	\$15.000	Ano
Kanada	Ano	Ne	15 %	\$10.000	Ano
Kypř	Ano	Ano	10 %	\$5.000	Ano
Česká republika	Ano	Ne	21 %	\$20.000	Ne
Dánsko	Ne	---	---	(\$20.000)	---
Estonsko	Ano	Ne	10 %	\$20.000	Ne
Finsko	Ano	pouze EU	15 %	\$20.000	Ano
Francie	Ano	Ne	15 %	\$10.000	Ano
Německo	Ano	Ano	15.825 %	\$20.000	Ano
Řecko	Ano	Ne	0-25 %	\$10.000	Ne
Maďarsko	Ano	Ano	18-36 %	výjimka	Ano
Island	Ano	Ne	10 %	\$100/den	Ne
Irsko	Ne	---	---	(\$20.000)	---
Itálie	Ano	Ne	30 %	\$20.000	Ne
Japonsko	Ano	Ne	15-20 %	\$10.000	Ne
Nizozemí	Ne	Ano	20 %	(\$10.000)	Ano
Nový Zéland		Ano	Ano	20 %	\$10.000
Norsko	Ano	Ne	15 %	\$10.000	Ano
Portugalsko	Ano	Ne	25 %	\$10.000	Ne
Rusko	Ano	Ne	13%	výjimka	Ne
Slovensko	Ano	Ne	15 %	\$15.000	Ano
Slovenská republika	Ano	Ne	19 %	\$20.000	Ne
JAR	Ano	Ne	15 %	\$7.500	Ne
Jižní Korea	Ano	Ne	20 %	výjimka	Ne
Španělsko	Ano	Ne	20 %	\$10.000	Ano
Švédsko	Ano	Ne	15 %	\$6.000	Ano
Švýcarsko	Ano	Ano	2-20 %	\$10.000	
Velká Británie	Ano	Ano	20 %	\$20.000	Ano
USA	Ano	Ano	30 %	Neaplikuje se	Ano

ZDANĚNÍ VÝTVARNÝCH UMĚLCŮ

Zdanění výtvarných umělců neupravuje článek 17, nýbrž článek 7 o ziscích z podnikatelské činnosti vzhledem k tomu, že výtvarní umělci buď **pracují samostatně nebo mají vlastní uměleckou společnost**. To znamená, že umělcovy příjmy generovaných v jiných státech, velmi často plynoucí z krátkodobých cest spadají pod vnitrostátní daňová pravidla toho daného jiného státu, tedy že by měla být uplatněna srážková daň, ale takový příjem by měl, v rámci článku 7 daňové dohody mezi státem daňové rezidence a státem zdroje příjmu, být od daně osvobozen. Někdy stát zdroje příjmu preferuje formální řízení o osvobození od daně, ale to by měla být jen administrativní záležitost. V ideálním případě by měl zahraniční příjem zdanit pouze stát daňové rezidence.

Pokud má výtvarný umělec **v druhém státě pracovnu či byt delší dobu**, během níž pracuje a/nebo žije v tomto druhém státě, může to být jinak. V takovém případě je třeba nejprve určit, kde má umělec status daňového rezidenta tak, jak je to uvedeno v kapitole 1, podle něž bude výtvarný umělec daňovým nerezidentem v druhém státě, v němž může být byt či pracovna považována za trvalou provozovnu (PE) a zisky, které z ní plynou budou zdanitelné v tomto druhém státě. Stát daňové rezidence bude také zdaňovat zisky ze zahraniční stálé provozovny v rámci celosvětových příjmů, ale musí povolit progresivní osvobození od daně tak, aby se zamezilo dvojímu zdanění.

Pokud výtvarnému umělci plyne **z druhého státu autorská odměna**, tento příjem bude nejčastěji předmětem zdanění dle vnitrostátních daňových pravidel druhého státu, ale bude záležet na článku 12 bilaterální daňové dohody, zda stát zdroje příjmu může toto zdaňovací právo využít. Často daňová dohoda stanoví, že autorskou odměnu může zdaňovat pouze stát daňové rezidence, ale někdy má stát zdroje příjmu právo zdaňovat autorskou odměnu nižší sazbou daně. Pokud tomu tak je, poskytne stát daňové rezidence poplatníkovi běžnou slevu na dani, aby se zamezilo dvojímu zdanění. Někdy musí umělec podat formální žádost o osvobození od daně, či o nižší sazbu srážkové daně ve státě zdroje příjmu plynoucího umělci na základě autorských práv.

lektorování a dalšího příjmu ze zaměstnání

Umělci (výtvarní, výkonní i další umělci) mohou generovat zisk také na základě pracovněprávního vztahu, např. v případě lektorování, psaní, skládání či vytváření jiného díla. Pokud se jedná o přeshraniční práci, tj. daná osoba žije v jednom státě a učí v jiném, bude mzda zdaněna ve **státě zdroje příjmu** v souladu s vnitrostátními daňovými předpisy.

Stát daňové rezidence zdaní tu samou mzdu ještě jednou jakožto součást celosvětového příjmu dané osoby. Bilaterální daňová dohoda přidělí zdaňovací právo státu zdroje příjmu, dle **článku 15 modelové smlouvy**, přičemž ve státě daňové rezidence bude umělec/lektor buď osvobozen od daně, nebo získá nárok na slevu na dani, podle toho, zda daný stát, ve které má poplatník status rezidenta, používá evropský kontinentální systém, či anglosaský systém daní. Způsob kalkulace těchto dvou metod je vysvětlen výše v kapitole 3 | Pravidla rozdělení zdaňovacích práv.

V případě výkonných umělců pracujících pro umělecký soubor v jiném státě (např. v divadelním tanečním souboru, tělese klasické hudby, muzikálech atd.) jako zaměstnanci se článek 15 nepoužije. Platí pro ně článek 17, protože ten se vztahuje jak na umělce-OSVČ, tak na zaměstnance. Kromě toho se uplatní metoda zamezení dvojího zdanění dle článku 17 (obvykle metoda slevy na dani), a to i v případech, kdy by se výsledek lišil (a byl méně výhodný) v porovnání s metodou zamezení dvojího zdanění dle článku 15 (obvykle metoda osvobození od daně).

TIPY

Níže uvádíme několik tipů pro různé skupiny osob, kteří se v uměleckém oboru pohybují. Smyslem je pomoci vám zajistit splnění všech povinností, snižovat administrativní zátěž, kde je to možné, a zabránit dvojímu zdanění.

Doporučujeme, abyste si na tyto otázky odpověděli, než budete jednat o smlouvě nebo ji uzavírat, ať víte, jaká bude reálná výše odměny.

Otázka 1

Jsou umělci ve státě, kde vystoupení proběhne, zdanění srážkovou daní?

Tak tomu kupříkladu není v Dánsku, Irsku a Nizozemí (viz tabulka na str. 33)

Otázka 2

Zeptejte se na toto pravidlo místního organizátora akce nebo se obraťte na finanční správu v místě, kde budete vystupovat

Otázka 3

Pokud to podle vnitrostátního práva nelze, je možné uplatnit osvobození od daně v rámci bilaterální daňové dohody?

(například protože vystoupení je z valné většiny financováno z veřejných prostředků?)

Pozor: Je třeba to doložit!

Otázka 4

Pokud to není možné ani podle bilaterální dohody, existuje nějaká minimální výše příjmu pro zdanění, kterou lze aplikovat, ať na základě vnitrostátního práva nebo bilaterální daňové dohody?

Toto je důležité zejména v případě vystoupení v USA

Ale vždy si ověřte tuto možnost i u jiných států

Otázka 5

Pokud neexistuje minimální výše příjmu pro zdanění, je možné si odečíst nějaké výdaje?

Ověřte si toto pravidlo u místního organizátora akce nebo kontaktujte finanční správu v místě, kde vystoupení proběhne.

Otázka 6

Pokud není možné odečíst výdaje ze základu daně, lze smlouvu rozdělit na odměnu určenou produkci a odměnu určenou umělci tak, aby bylo možné zdanit jen umělce?

Doporučujeme, abyste to tak běžně ve smlouvách měli nastavené.

Vždy když jste zdanění srážkou, požádejte o potvrzení o odvodu daně, zejména v situacích, kdy jste si sjednali čistou odměnu za vystoupení a odvedenou daň platíte nad rámec čisté odměny. V každém případě je potřeba předložit potvrzení o dani ve státě daňové rezidence jako podklad pro slevu na dani z příjmů v zahraničí.

Potvrzení o dani dostane místní organizátor z ministerstva financí.

Potvrzení o dani je podkladem pro hostujícího umělce pro získání nároku na slevu na dani ve státě daňové rezidence

Specifika, která je třeba vzít v potaz v případě uměleckých souborů!

1. V PŘÍPADĚ vystoupení uměleckých souborů: zdanitelný příjem i srážkovou daň si musí umělci v souboru rozdělit, tak aby mohli samostatně požádat o osvobození od daně či slevu na dani.

Proto byste měli mít ke smlouvě přílohu se seznamem lidí, kteří se na turné podílí, včetně jejich role či funkce (umělec, technik, kostymér...). Na základě toho se pak vypočítá podíl každého na dani. i to však může být pro některé soubory těžké či přímo nerealizovatelné.

2. Pokud byla daň sražena zahraničnímu uměleckému souboru, je potřeba ji odečíst z odměn jednotlivých umělců v souboru, protože daňovou úlevu dostanou oni.

POKUD NENÍ MOŽNÉ ZDANITELNÝ PŘÍJEM A SRÁŽKOVOU DAŇ ROZDĚLIT, zaplatí jak umělci, tak soubor ve státě vystoupení dvojí daň, nebo vyšší daň, než je nezbytně nutné.

3. Snažte se zamezit dvojímu zdanění všemi prostředky, a to i v případě čistých honorářů.

Pozor!

Snažte se, pokud možno, dohodnout na hrubém honoráři. Můžete dokonce požadovat, aby byl ve smlouvě uveden čistý honorář, aby bylo zřejmé, jaká je výše skutečného příjmu hostujícího souboru či umělce.

Pro všechny

- Komunikujte spolu, ujasněte si dojednané honoráře a náklady a výdaje.
- Neváhejte požádat o pomoc finanční správu či jiné orgány, které vám mohou dobře poradit.
- Jakékoli problémy či zvláštní případy hlaste vaší oborové organizaci, zaměstnavatelské organizaci či odborům, které je budou dále řešit s veřejnoprávními orgány či nadnárodními organizacemi.

SHRNUTÍ

Umělci (výtvarní i výkonní) v rámci své profese často cestují a je pro ně snadné odjet pracovat do zahraničí. To ale může vést ke zdanění v obou zemích – tam, kde pracují i tam, kde jsou rezidenti. Za účelem předcházení dvojímu zdanění stanoví nejen vnitrostátní daňové předpisy, ale i ujednání bilaterálních daňových dohod, který stát bude mít právo zdanit umělcům příjem a jakým způsobem se v druhém státě zamezí dvojímu zdanění. První otázkou, která vyvstává, pokud má umělec bydliště v obou zemích, je rozhodnout, v které z nich má status daňového rezidenta. Podle vnitrostátních předpisů může dojít i k souběhu dvou statusů rezidenta, ale článek 4 modelové smlouvy OECD a bilaterální daňové dohody obsahuje rozhodné pravidlo, podle kterého se určí, kde je umělec daňovým rezidentem; ve druhém státě bude daňovým nerezidentem.

Vnitrostátní daňové předpisy se velmi často snaží zdanit veškeré příjmy: v případě daňových rezidentů jsou to příjmy plynoucí z celého světa bez ohledu na to, kde byly dosaženy, a v případě daňových nerezidentů jsou to všechny příjmy, které byly v zemi zdroje příjmu vygenerovány. To by ovšem nevyhnutelně vedlo k dvojímu zdanění, proto většina států uzavřela bilaterální daňové dohody s ostatními státy dle modelové smlouvy OECD. Tyto daňové dohody obsahují normy určující, která země bude mít zdaňovací práva podle různého typu příjmu: umělci se týkají následující články: článek 7 upravuje pravidla pro zisky z podnikatelské činnosti (a příjmy osob samostatně výdělečně činných), článek 12 autorské odměny, článek 15 příjmy ze zaměstnání a článek 17 zakotvuje pravidla pro veřejně vystupující umělce (entertainers) a sportovce.

Zdanění výtvarných umělců obvykle probíhá podle článku 7, a to pouze ve státě daňové rezidence, ledaže mají ve státě zdroje příjmu stálou provozovnu (PE). Pokud ne, lze jednoduše požádat o osvobození od daně v členském státě, který je zdrojem příjmu. Pokud umělec stálou provozovnu ve státě zdroje příjmu má, stát daňové rezidence také zahrne tyto zahraniční příjmy do daňového základu a vypočte částku z celkových příjmů, ale zároveň osvobodí umělce od daně (proporčně), aby se zamezilo dvojímu zdanění.

Všem umělcům může být vyplácena autorská odměna, na kterou se obvykle vztahuje článek 12 bilaterálních daňových dohod, což znamená, že tato odměna nebude zdaněna ve státě zdroje příjmu. V takových případech by umělec měl požádat o osvobození od daně ve státě zdroje příjmu a zaplatit daň pouze ve svém státě daňové rezidence. Některé bilaterální daňové dohody však přidělují státu zdroje příjmu právo uvalit na autorskou odměnu daň s nižší sazbou, v takovém případě má umělec nárok na slevu na dani ze zahraničního příjmu ve státě své daňové rezidence.

Výkonní umělci spadají do působnosti zvláštního článku 17 a jsou zdaněni ve státě, kde vykonávají vystoupení bez ohledu na to, zda jsou OSVČ, nebo zaměstnanci. Proto zde hrozí riziko dvojího zdanění, obzvláště pokud není možné odečíst si výdaje při odvodu daně srážkou a lze je odečíst až ve státě daňové rezidence. V takových případech je daňový základ ve státě zdroje příjmu vyšší než ve státě daňové rezidence a hrozí tedy, že poplatník zaplatí nepřiměřeně vysokou daň. Nicméně díky třem rozhodnutím Evropského soudního dvora by měli mít výkonní umělci možnost své výdaje odečíst již při odvodu srážkové daně, čímž je tento problém vyřešen. Po návratu do státu daňové rezidence musí výkonný umělec přiznat zahraniční příjem v rámci svého celosvětového příjmu a bude mu vyměřena daň z celého příjmu a umělec následně dostane slevu na dani ve výši srážkové daně uhrazené v zahraničí (případně bude od daně osvobozen).

Závěrem lze říci, že mezinárodní zdanění výtvarných umělců je přiměřené, avšak zdaňování výkoných umělců je příliš složité a snadno se může stát, že jim bude vyměřena nepřiměřeně vysoká daň či dokonce daň dvojí. Proto je nesmírně důležité, aby si tito umělci zajistili potvrzení o dani, v němž bude uvedena výše zahraničního příjmu a výše srážkové daně. V opačném případě většina států daňové rezidence slevu na dani uhrazené v zahraničí odmítne umělci schválit. To je obzvláště důležité v případě sjednání čistého honoráře za vystoupení.

PŘÍLOHA

4 klíčové články z aktualizované verzi MODELOVÉ SMLOUVY O DANI ORGANIZACE PRO HOSPODÁŘSKOU SPOLUPRÁCI A ROZVOJ z roku 2014

Článek 7 Zisky z podnikatelské činnosti

1. Zisky podniku smluvního státu budou zdaněny pouze v daném státu, ledaže podnik podniká i v druhém smluvním státě a má zde stálou provozovnu. Pokud podniká i v druhém státě, jak je uvedeno výše, zisky plynoucí z činnosti stálé provozovny budou zdaněny v souladu s ustanoveními odstavce 2 v druhém státě.
2. Pro účely tohoto článku a článku [23 A] [23 B] zisky přiřitatelné v každém smluvním státu stálé provozovně uvedené v odstavci 1 se rozumí zisky, kterých může pravděpodobně dosáhnout, obzvláště na základě svých ujednání s ostatními částmi podniku, kdyby se rozdělily a kdyby tento nezávislý subjekt prováděl stejné či podobné aktivity za stejných či podobných podmínek, s ohledem na funkce vykonávané podnikem skrze stálou provozovnu a skrze další části podniku, na majetek využívaný podnikem skrze stálou provozovnu a skrze další části podniku a na rizika, která takový podnik skrze stálou provozovnu a skrze další části podniku převzal.
3. Pokud v souladu s odstavcem 2 smluvní stát upraví výši zisků, které jsou přiřitatelné stálé provozovně podniku v jednom ze smluvních států a zdaní přiměřeně příjmy podniku, na něž byla vyměřena daň v druhé státě, tento druhý stát je povinen, v rozsahu nezbytném k zamezení dvojího zdanění příjmů, přiměřeně upravit výši daně z těchto příjmů. Při stanovení této úpravy by měly příslušné orgány smluvních států případně spolupracovat.
4. Pokud zisky zahrnují položky příjmu, které se řídí odděleně jinými články této smlouvy, nebudou ustanovení těchto článků dotčena ustanoveními tohoto článku.

Článek 12 Autorská odměna

1. Autorská odměna plynoucí z jednoho smluvního státu, která náleží daňovému rezidentovi druhého smluvního státu, bude zdaněna pouze v tomto druhém státu.
2. Pojmem „autorská odměna“ uvedeném v tomto článku se rozumí platby jakéhokoli druhu získané jako protiplnění za užívání, či za právo užívat autorské právo k literárnímu, uměleckému či vědeckému dílu, včetně filmů a filmových děl, patentů, ochranných známek, průmyslových vzorů, návrhů či modelů, plánů, tajného vzorce či výrobního postupu, či informací týkajících se průmyslových, obchodních a vědeckých poznatků.
3. Ustanovení odstavce 1 nepatří, pokud je osoba oprávněná k autorské odměně daňovým rezidentem v jednom smluvním státu a podniká v druhém smluvním státu, ve kterém nárok na autorskou odměnu vzniká skrze stálou provozovnu tam umístěnou a právo nebo dílo, z něhož autorská odměna plyne, je fakticky spojené s takovou stálou provozovnou. V takovém případě platí ustanovení článku 7.

4. Pokud částka autorské odměny, která se vztahuje na užití, právo či informace, za které je placena, přesahuje v důsledku zvláštních vztahů mezi plátcem a skutečným vlastníkem nebo které jeden či druhý udržuje s třetí osobou, částku, kterou by si plátec a skutečný vlastník smluvil, kdyby takové vztahy neexistovaly, použijí se ustanovení tohoto článku jen na tuto posledně zmíněnou částku. Výše plateb, která ji přesahuje, bude v tomto případě zdaněna podle práva v každém smluvním státě, a to s přihlédnutím k ostatním článkům smlouvy.

Článek 15 Příjem ze zaměstnání

1. Platy, mzdy a další podobné odměny, které pobírá daňový rezident jednoho smluvního státu z důvodu zaměstnání, podléhají s výhradou ustanovení článků 16, 18 a 19 zdanění jen v tomto státě, pokud není zaměstnání vykonáváno na území druhého smluvního státu. Pokud tomuto tak je, odměna vyplývající z takového zaměstnání může být zdaněna v tomto druhém státě.

2. Odměna, kterou rezident jednoho smluvního státu pobírá z důvodu zaměstnání vykonávaného v druhém smluvním státě, bude bez ohledu na ustanovení odstavce 1 zdaněna pouze v prvním zmíněném státě, pokud jsou splněny následující podmínky:

- a) příjemce se zdržuje v druhém státě po jedno či více období, která v součtu nepřesáhnou 183 dnů za jakékoli období 12 měsíců počínající či končící v příslušném finančním roce, a
- b) odměna je vyplácena zaměstnavatelem, jenž není rezidentem v druhém státě či v zastoupení takového zaměstnavatele, a
- c) odměna nejde k tíži stálé provozovně, kterou má zaměstnavatel v druhém smluvním státě.

3. Bez ohledu na předchozí ustanovení tohoto článku odměna plynoucí ze zaměstnání vykonávaného na palubě lodi či letadla provozovaného mezinárodní dopravou, či na palubě lodi, která zajišťuje přepravu po vnitrozemských vodních cestách může být zdaněna ve smluvním státě, ve kterém je umístěno místo účinného řízení podniku.

Článek 17 Veřejně vystupující umělci a sportovci

1. Příjem, který pobírá daňový rezident smluvního státu jako veřejně vystupující umělec, jako je divadelní, filmový, rozhlasový či televizní umělec, či hudebník, či jako sportovec z takových osobně vykonávaných činností ve druhém smluvním státu, může být zdaněn v tomto druhém státu.

2. Pokud příjem z činnosti osobně vykonávané umělcem či sportovcem neplynou přímo umělci nebo sportovci, ale jiné osobě, tento příjem může být bez ohledu na ustanovení článku 15 zdaněn smluvním státem, ve kterém umělec či sportovec vykonává svoji činnost.

UŽITEČNÉ ADRESY A ODKAZY

OECD

www.oecd.org

Modelová smlouva OECD od daní z příjmu 2014

<http://www.oecd.org/ctp/treaties/model-tax-convention-on-income-and-on-capital-2015-full-version-9789264239081-en.htm>

US CWA (centrální dohoda o srážkové dani)

<https://www.irs.gov/individuals/international-taxpayers/central-withholding-agreements>

UK FEU (odbor zahraničních veřejně vystupujících umělců)

<https://www.gov.uk/topic/personal-tax/foreign-entertainer-rules>

Evropská komise – Daňová a celní unie

https://ec.europa.eu/taxation_customs/home_en

Všeobecná podpora EU

- Europe Direct: 00800 6789 10 11 – všeobecné informace o EU

www.europa.eu/european-union/contact_en

- EU SOLVIT: tato podpora vám pomůže řešit konkrétní problémy související s EU

www.ec.europa.eu/solvit

GLOSÁŘ A ZDROJE

OECD - Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj

ESD - Evropský soudní dvůr

HDP - Hrubý domácí produkt

MMF - Mezinárodní měnový fond

EU - Evropská unie

SP - Stálá provozovna

Estrádní umělec (ci) - se používá, když odkazujeme ke stejné terminologii jako v modelové daňové smlouvě OECD.

Modelová smlouva OECD o příjmu a kapitálu z roku 2014 (nahradila verze z roku 2010)

Případ C-234/01 Arnoud Gerritse vs. Finanzamt Neukölln-Nord

Případ C-290/04 FKP Scorpio Konzertproduktionen GmbH vs. Finanzamt Hamburg-Eimsbüttel.

Případ C-345/04 Centro Equestre da Lezíria Grande Lda vs. Bundesamt für Finanzen.

Odborná skupina Evropské komise pro odstraňování daňových problémů fyzických osob, která působí v celé Evropské unii; Zpráva odborné skupiny: „Způsob, jak řešit překážky při přeshraničním zdanění fyzických osob v rámci EU“ – 2015 "Ways to tackle cross-border tax obstacles facing individuals within the EU" – 2015

EVROPSKÁ ASOCIACE FESTIVALŮ

Evropská asociace festivalů vznikla v Ženevě v roce 1952 jako společná iniciativa dirigenta Igora Markeviče a slovního filosofa Denise de Rougemont, a již po více než 60 let spojuje význačné hudební, taneční, divadelní a multidisciplinární umělecké festivaly z celé Evropy i ostatních zemí.

Od skromných počátků, kdy zaštiťovala patnáct festivalů, se asociace rozrostla na dynamickou síť více než stovky hudebních, tanečních, divadelních a multidisciplinárních uměleckých festivalů, národních festivalových asociací a kulturních organizací ze 40 zemí. Členové asociace jsou klíčový prvek, který z EFA vytvořil stávající otevřenou a vlivnou mezinárodní platformu pro všechny festivaly, které chtějí být součástí širší festivalové komunity.

Umělecké a kulturní festivaly spolupracovaly napříč hranicemi a kultury již od doby svého vzniku, dávno před tím, než vznikl projekt sjednocené Evropy.

Asociace EFA spojuje festivaly, pomáhá jim, aby se navzájem inspirovaly, vyměňovaly si zkušenosti a znalosti, a dokázaly silným hlasem hájit své společné zájmy, otevírá příležitosti pro lepší propojení a snadnější komunikaci, informuje festivaly o aktuálním problémech ve světě festivalů i kultury obecně, a to všech pod vlajkou uměleckého a kulturního rozvoje.

Asociaci EFA a její členy propojují společné hodnoty, které pomáhají vést a posilovat dobré dílo jednotlivých festivalů v jejich lokálních působistiších i na mezinárodní scéně. EFA se stala členem sdružení PEARLE* v roce 2005.

www.efa-aef.eu

PEARLE*

LIVE PERFORMANCE EUROPE

Sdružení Pearle*- Live Performance Europe zastupuje prostřednictvím svých členských organizací více než 10,000 divadel, divadelních produkčních společností, orchestrů a hudebních těles, operních domů, baletních a tanečních ansámbľů, festivalů, koncertních sálů, hudebních klubů a dalších institucí působících v oblasti výkonného umění a hudební tvorby napříč Evropou.

Pearle*- Live Performance Europe působí jako tribuna pro výměnu informací mezi členy, pro sdílení zkušeností v oblasti řízení kulturních činností a technických zručností, pro podporu a vytváření sdružení zaměstnavatelů a podobně, a zároveň slouží jako poradní organizace pro Evropskou komisi a jakékoliv další úřady, jejichž rozhodnutí a postupy mohou dopadat na oblast výkonného umění v Evropě.

Sdružení Pearle* (celým názvem Performing Arts Employers Associations League Europe) je nezisková organizace založená podle belgického práva.

Cílem této neziskové nevládní organizace je budování stabilního prostředí podporou udržitelnosti a propagací výkonných umění v Evropě.

Cíle naší organizace zahrnují:

- výměnu informací, zkušeností a nápadů členů asociace v sektoru výkonného umění
- shromažďování informací o všech evropských záležitostech, které se dotýkají zájmů našich členů
- zprostředkování a sdílení kolektivních rozhodnutí v našich zájmových oblastech
- prezentace názorů sdružení Pearle* v diskusích s orgány, jejichž rozhodnutí ovlivňují činnost našich členů
- prosazování členských zájmů v souladu s kolektivními rozhodnutími zástupců našich členů v rámci Evropské unie i ve vztahu k dalším úřadům
- výkon všech činností souvisejících s výše uvedenými aktivitami.

Valná část festivalů, organizátorů, produkčních společností v oblasti živé hudby a divadelního umění běžně využívá přeshraniční kulturní spolupráce.

Bohužel velmi často se společnosti pořádající turné umělců, místa konání, festivaly, promotéři a organizátoři, kteří spolupracují na mezinárodním kulturním programu setkávají s nečekanými problémy, které vznikají z různých důvodů: kvůli nedostatečné informovanosti o situaci v jiné zemi, kvůli rozdílům ve správních postupech, kvůli nepředložení dokladů, neboť takovou povinnost nikdo nepředpokládal atd. Každý, kdo pracuje v řízení v sektoru kultury tyto situace důvěrně zná. Vznikají z nepochopení problematiky či na základě mylných domněnek, ovšem horší je, že v jejich důsledku se vystoupení nakonec vůbec nerealizují, dojde k finančním ztrátám (kterým se dalo předejít) nebo se nevyužije příležitosti uspořít náklady nebo generovat vedlejší příjmy.

Pod vedením právních odborníků, kteří rozumí kultuře a umění do hloubky, jsme v rámci projektu EFA RISE (2014–2017) sestavili několik brožur na následující témata:

- Sociální zabezpečení (březen 2016)
- Zdanění (březen 2016)
- Autorská práva (březen 2016)
- Daň z přidané hodnoty (leden 2017)

V rámci projektu EFA RISE 2 je série dále doplněna o tyto brožury:

- Víza (aktualizace květen 2020)
- Sociální zabezpečení (nadcházející aktualizace 2020)

Nepostradatelné kuchařky pro kulturní manažery, jak je interně vtipně nazýváme, mají za cíl jednoduše a čtivě vysvětlit, co by měla daná osoba vědět a pamatovat si o konkrétním tématu neboli jaké ingredience při řešení těchto situací musíte přidat, abyste si výsledek mohli skutečně vychutnat. K tomu přidáváme i pár triků a tipů.

EFA / PEARLE*

Partnerství EFA-PEARLE* v kontextu projektů EFA RISE 2

Projekt EFA RISE 2 je podporován v období od roku

2017 do března 2021 z programu Kreativní Evropa Evropské unie

EFA - Evropská asociace festivalů

PEARLE* - Live Performance Evropa

Český překlad vznikl za podpory
Institutu umění – Divadelního ústavu

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union